

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 4

Helmond, 12 januari 2021

Zaaknummer: 50448350

Onderwerp: AEF rapport kosten jeugdhulp

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Helmondse gemeenteraad heeft het college diverse keren verzocht om in de lobby naar Den Haag te pleiten voor meer middelen voor jeugdhulp. Hierbij informeren wij uw raad over een belangrijke stap in deze lobby: het onderzoeksrapport van AEF over de gemeentelijke uitgaven voor jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Onderzoek toont complexiteit en financiële problematiek aan

Het betreft een belangrijk rapport waaruit blijkt dat gemeenten in 2019 zo'n 1,7 miljard euro meer uitgeven aan jeugdzorg dan ze aan middelen vanuit het Rijk ontvangen. Daarnaast laat het onderzoek zien dat het enorme verschil tussen inkomsten en uitgaven niet houdbaar is en dat er geen eenvoudige maatregelen zijn die gemeenten kunnen nemen om de kosten te beheersen. Het rapport laat de noodzaak van een structurele oplossing zien, het kabinet erkent dat ook.

Gesprek met het Rijk

Het rapport is in gezamenlijk opdrachtgeverschap van de ministeries van VWS, JenV, Financiën en BZK, en de VNG uitgevoerd en is een belangrijke stap in het gesprek met het Rijk over de benodigde structurele middelen voor gemeenten. In onze meerjarenbegroting is al rekening gehouden met structurele voortzetting van de incidenteel toegekende middelen. Op basis van het rapport zullen gesprekken met het Rijk gevoerd worden over een combinatie van structureel extra budget en maatregelen om de Jeugdwet financieel beheersbaar te maken. Wethouder Dortmans maakt onderdeel uit van de delegatie die vanuit de VNG deze gesprekken met het Rijk voert.

Conclusies uit het onderzoek

In het rapport komen een aantal opvallende conclusies terug. We noemen er een paar.

- Preventie en vroegsignalering hebben nut, maar werken vooralsnog niet kostenverlagend voor het gemeentelijke jeugdhulpbudget.
- Kinderen uit kwetsbare groepen worden niet vaker bereikt dan vóór de decentralisatie. Er is wel een toename van kinderen uit hoogopgeleide gezinnen in de (lichte) jeugdhulp.
- De instroom in de jeugdhulp is in het algemeen niet toegenomen, terwijl dit wel verwacht werd door meer te werken met vroegsignalering. Trajecten duren echter wel langer en zijn duurder. Kinderen en jongeren zijn dus langer in jeugdhulp. De uitstroom is met andere woorden afgenomen.

Een aantal conclusies herkennen we ook in Helmond. De komende tijd zullen we gebruiken om dit nader te onderzoeken.

Maatregelen voor kostenbeheersing

In het rapport wordt ingegaan op (de effectiviteit van) bepaalde maatregelen. Zowel maatregelen die het Rijk kan treffen (zoals het heffen van een eigen bijdrage) en maatregelen die door gemeenten kunnen worden

getroffen zijn onderzocht. Gemeentelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld een betere verbinding met de huisartsen en het onderwijs, grotere nadruk leggen op normaliseren en eigen kracht en het onderzoeken van belemmeringen voor de uitstroom. Ook hierop spelen we in Helmond pro-actief in op diverse manieren.

Tot slot

Het rapport maakt ook duidelijk hoe belangrijk het is een intensiever maatschappelijk debat te voeren over de maatschappelijke vraagstukken die samenhangen met de vraag naar jeugdhulp zoals kansenongelijkheid en de druk die de huidige maatschappij meebrengt voor kinderen en gezinnen. Ook in Helmond zijn dit thema's waar we, bijvoorbeeld met de Helmondse Educatieve Agenda, mee aan de slag zijn.

De gemeenteraad heeft, onder andere tijdens de bespreking van de stand van zaken Kadernota in oktober jl., het college nadrukkelijk verzocht om met elkaar de verdieping te zoeken op het complexe thema van de jeugdhulp en financiële sturingsmogelijkheden binnen Helmond. Wij organiseren graag een dergelijke bijeenkomst, waarbij we ook dieper in kunnen gaan op de conclusies van het AEF rapport. Mogelijkheid voor een dergelijke informatieve en verdiepende bijeenkomst is er op 25 februari a.s.

Bijlagen

De volgende bijlage is, ter informatie en verdieping, toegevoegd:

- Brief van staatsecretaris Blokhuis aan Tweede Kamer
- AEF rapport Stelsel in groei: een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg.

Op de website van de VNG is eventueel nog aanvullende informatie te vinden. Hiervoor verwijzen wij u naar <https://vng.nl/nieuws/aan-de-slag-voor-structurele-oplossing-tekorten-in-jeugdzorg>.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris